

Hallo allemaal en alaf! Dit is aflevering nummer 43 van Een Beetje Nederlands, de podcast voor mensen die Nederlands leren. Mijn naam is Robin en de aflevering van vandaag gaat over carnaval in Nederland. De tekst van deze aflevering kan je meelesen op de website, www.eenbeetjenederlands.nl.

Wil je mij steunen in het maken van deze podcast? In de shownotes staat de link naar de pagina waar je Vriend van de Podcast kan worden.

Nu, door met de podcast!

Als je aan carnaval denkt, denk je misschien aan Brazilië. Ik denk dan aan dansende mensen door de straten van Rio de Janeiro, aan de kleurrijke parade vol muziek en vrolijkheid. Misschien wist je het nog niet, maar ook in Nederland en België wordt er carnaval gevierd. Maar het gaat op een iets andere manier dan in Brazilië. In de aflevering van vandaag ga ik daar uitgebreid over vertellen!

Het verhaal van vandaag begint met geloof. Je kan Nederland opdelen in twee gedeelten wat religie betreft: het noorden en het zuiden. De noordelijke provincies zijn traditioneel vooral protestants, de zuidelijke provincies katholiek. Ook België is vooral katholiek. In Nederland spreken we ook wel van 'boven of beneden de rivieren'. Daarmee bedoelen we de grote rivieren Rijn, Waal en Maas, die een natuurlijke grens vormen in het landschap van Nederland. Al in het Romeinse Rijk werden deze rivieren als grens gebruikt. De rivieren vormen ook een grens tussen het protestantse Noorden en het katholieke Zuiden.

Carnaval is een katholieke traditie, en wordt dus vooral in de zuidelijke provincies van Nederland gevierd, Limburg en Noord-Brabant. Ook in een aantal katholieke steden en dorpen in andere provincies wordt er carnaval gevierd. Maar in de meeste grote steden, zoals Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag, zal je geen feest vinden rond carnaval. Daarvoor zal je naar het zuiden van het land moeten gaan. Ik kom zelf uit Amsterdam, en heb dus ook nog nooit carnaval gevierd. Maar ik ken wel mensen die uit het zuiden van het land komen en altijd met carnaval teruggaan naar hun geboorteplaats. Voor hen is carnaval een belangrijke traditie die ze niet willen overslaan.

Ieder jaar, op 11 november, dus de 11de dag van de 11e maand, om precies 11 minuten over 11 uur, beginnen de eerste voorbereidingen voor carnaval. Waarom precies deze datum? Het getal elf is traditioneel in Nederland het getal van de gekken en dwazen. Carnaval is het feest waarbij iedereen zich als een gek mag gedragen, daarom is het getal 11 aan carnaval verbonden. In veel plaatsen waar carnaval gevierd wordt in Nederland is er op 11 november al een feestje.

Vaak wordt op deze datum Prins Carnaval gekozen. Iedere plaats waar carnaval gevierd wordt heeft zijn eigen Prins. De Prins heeft een bijzondere rol bij de carnavalsviering: tijdens carnaval krijgt de Prins van de burgemeester de sleutels van de stad. Hij krijgt dus symbolisch de macht over de stad of het dorp. Ook is de Prins vaak betrokken bij de organisatie van carnaval in zijn woonplaats.

Carnaval zelf wordt pas later gevierd. Volgens de katholieke traditie moeten gelovigen voor Pasen 40 dagen vasten. Vasten betekent tijdens een bepaalde tijd iets niet of weinig doen, bijvoorbeeld eten. Moslims vasten bijvoorbeeld tijdens de Ramadan door overdag niet te

eten en drinken. Katholieken zijn wat vrijer in de manier waarop ze de vastentijd invullen. Bijvoorbeeld door 40 dagen niet te snoepen, geen alcohol te drinken of bijvoorbeeld geen sociale media te gebruiken. Het gaat er om dat je iets niet doet of gebruikt dat je normaal wel graag doet.

Maar voordat de 40 dagen vasten beginnen, is het carnaval. Officieel duurt carnaval drie dagen, van zondag tot dinsdagavond. De dag daarna, op woensdag, begint het vasten. Carnaval is dus het laatste feest voor een sobere periode. Een laatste kans om te feesten, drinken en gek te doen. Daar maken de feestvierders graag gebruik van.

In Nederland wordt het carnaval zoals ik zei vooral gevierd in Limburg en Noord-Brabant. Tussen deze provincies is er een vriendelijke strijd wie het beste en leukste carnaval viert. De Limburgers vinden natuurlijk dat het beste carnaval in Limburg is, de Brabanders vinden dat voor Noord-Brabant. Ik zal me maar niet in deze discussie mengen.

Er zijn wat verschillen tussen het Limburgse en Brabantse carnaval, maar grotendeels is het hetzelfde. Op beide plekken viert men op de 11de van de 11de en kiezen ze een Prins Carnaval, zoals ik al vertelde.

In beide provincies vind je met Carnaval optochten, waarbij er met praalwagens door de stad gereden wordt. Een praalwagen is een versierde wagen, waar bijvoorbeeld een sprookjesfiguur of bekende mensen in het groot nagemaakt zijn. De praalwagen wordt gemaakt door de lokale carnavalsvereniging en kan veel tijd en moeite kosten om te maken. De figuren op praalwagens kunnen soms wel meters hoog zijn!

Naast de optocht vind je bij beide carnavals veel feestelijke muziek, die gemaakt wordt door de lokale muziekgroepen. Zo'n band heet een dweilorkest in Brabant of een kapel in Limburg en bestaat uit blaasinstrumenten en slaginstrumenten. Blaasinstrumenten zijn bijvoorbeeld trompetten, saxofoons en trombones. Slaginstrumenten zijn bijvoorbeeld drums.

Op veel plekken gaan mensen verkleed de stad in om carnaval te vieren. Tijdens het Brabantse carnaval vieren veel mensen carnaval in traditionele boerenkleding, of in de kleuren die bij de stad horen. Bijvoorbeeld in Tilburg gaan mensen in het groen en oranje, de traditionele kleuren van de stad. Het hangt er een beetje vanaf waar je heen gaat, wat de bedoeling is qua verkleed. In Limburg besteden de carnavalsvierders vaak meer aandacht aan hun outfit en is hoe gekker hoe beter. In Limburg vieren ze carnaval wat meer buiten in plaats van binnen in een café, wat ze in Brabant meer doen. Daarom hebben Limburgers vaak wat uitgebreidere en warmere carnavalskleding.

Maar het belangrijkste gemeenschappelijke aspect van het carnaval in zowel Limburg als Brabant is dat er veel feest is, en er veel gedronken wordt. Op sommige plekken worden er optredens gegeven van lokale artiesten. Vaak wordt er gezongen in de regionale dialecten, Limburgs en Brabants. Dus als je een keer carnaval gaat vieren en de tekst niet verstaat, ligt dat niet aan je kennis van het Nederlands!

Als je goed geluisterd hebt, hoorde je misschien dat ik de aflevering begon met 'alaaf'xr. Alaaf is een vrolijke begroeting voor carnavalsvierders. Op de meeste plekken in Brabant en Limburg waar carnaval gevierd wordt, gebruiken ze deze groet.

Als je carnaval gaat vieren moet je voorbereid zijn dat je opeens onderdeel kan zijn van een bijzondere dans: de polonaise. Bij deze dans vormen de dansers een lange rij, waarbij je je handen op de schouders van degene voor je legt. Samen slinger je dan door de zaal. Er zijn liefhebbers en haters van deze dans, maar als je er voor uitgenodigd wordt kan je eigenlijk niet weigeren.

Een bijzonder onderdeel van het Brabantse carnaval is dat sommige plaatsen een andere naam krijgen tijdens carnaval. Zo heet de Brabantse stad Eindhoven tijdens carnaval Lampegat, Den Bosch heet Oeteldonk en Tilburg heet Kruikenstad. Deze traditie is waarschijnlijk in Den Bosch ontstaan, heel lang geleden. Maar hoe deze traditie ontstaan is, is niet helemaal duidelijk. Vaak verwijst de carnavalsnaam naar iets waar de stad om bekend is: Lampegat verwijst naar de lampenfabrikant Philips, het bedrijf dat uit Eindhoven komt.

Deze podcast ging tot nu toe vooral over het carnaval dat in Limburg en Brabant gevierd wordt. Maar wist je dat er elk jaar in Rotterdam ook een zomercarnaval georganiseerd wordt? Dat is een carnaval dat meer lijkt op het carnaval dat je kent uit bijvoorbeeld Brazilië. Het is een parade van 2.5 kilometer door het centrum van Rotterdam. Waarom in Rotterdam? In die stad woont een grote gemeenschap met Caribische en Kaapverdiaanse achtergrond. Al vanaf 1984 wordt de zomercarnaval jaarlijks in Rotterdam georganiseerd.

Daarmee kom ik aan het einde van deze feestelijke aflevering. Als je deze aflevering leuk vond, geef de podcast dan een goede review in je podcast-app. Of, als je deze podcast héél leuk vindt en je mij wil steunen bij het maken van nieuwe afleveringen, kan je Vriend van de Podcast worden. Informatie daarover kan je vinden op de website, www.eenbeetjenederlands.nl. Dankjewel aan iedereen die dat de afgelopen tijd al gedaan heeft!

Ik hoop dat je een beetje Nederlands geleerd hebt en tot de volgende aflevering!